



Raadsvoorstel

Raad d.d.	16 april 2024	Portefeuillehouder	EBE
Commissie d.d.	4 april 2024	Opsteller	tmoo01
B&W d.d.	12 maart 2024	Zaaknr.	Z23000674

Onderwerp

Nota gezondheid 2024 – 2026 gemeente Eersel

Voorstel

De raad voor te stellen:

De Nota gezondheid 2024 - 2026 gemeente Eersel vast te stellen, waarbij de volgende vier ambities centraal staan:

- stevige sociale basis en gezondheid toegankelijk voor iedereen;
- bevorderen van gezonde start, leefstijl en leefomgeving;
- vergroten mentaal welbevinden;
- bijdragen aan vitaal ouder worden.

Inleiding/aanleiding

In de gemeente Eersel is in de jaren 2018 tot en met 2021 uitvoering gegeven aan lokaal gezondheid op basis van de Nota gezondheid 2018 - 2021 'Gezondheid in uitvoering'. Deze nota is opgevolgd door het Kempisch Preventieakkoord dat medio juni 2021 is gesloten. Hierin zijn met diverse partijen afspraken gemaakt in de vier Kempengemeenten Bladel, Bergeijk, Reusel-De Mierden en Eersel over de aanpak op gezondheid. De uitvoeringsafspraken kwamen overeen met de thema's uit de lokale Nota gezondheid van 2018 - 2021 van de gemeente Eersel. In 2022 en 2023 is uitvoering gegeven aan het thema gezondheid vanuit de afspraken die in dit akkoord zijn gemaakt. Door ontwikkelingen in het landelijk gezondheidsbeleid in 2023 is het nodig voor de komende jaren een nieuwe nota vast te stellen. Landelijk is namelijk het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) vastgesteld door de Rijksoverheid, gemeenten en GGD. Gemeenten hebben een lokale vertaling van dit akkoord gemaakt middels een plan van aanpak GALA. Ook de gemeente Eersel heeft een plan gemaakt, grotendeels in samenwerking met de drie andere Kempengemeenten. Dit plan is eind 2023 goedgekeurd door de Rijksoverheid waarbij het Rijk tevens bijbehorende financiële middelen voor 2023 tot en met 2026 ter beschikking heeft gesteld via een Brede Specifieke Uitkering (SPUK).

In de Nota gezondheid 2024 - 2026 gemeente Eersel die nu ter vaststelling door uw raad voorligt, is het beleid van voorgaande jaren geëvalueerd. Tevens is het plan van aanpak GALA opgenomen en verweven in het gezondheidsbeleid voor de komende jaren. In de nota staan vier ambities centraal, namelijk:

- stevige sociale basis en gezondheid toegankelijk voor iedereen;
- bevorderen van gezonde start, leefstijl en leefomgeving;
- vergroten mentaal welbevinden;
- bijdragen aan vitaal ouder worden

Deze ambities zijn uitgewerkt in doelen en actiepunten waaraan de komende jaren wordt gewerkt.

Wettelijk en/of beleidskader

1. Wet publieke gezondheid
2. Het wettelijk kader wordt op onderdelen ook gevormd door de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Jeugdwet.

Argumenten

1.1. Met de Nota gezondheid 2024 - 2026 geeft de gemeente invulling aan de wettelijke taak om inwoners te beschermen en gezondheid te bevorderen door collectieve preventie.

Op basis van de Wet publieke gezondheid (Wpg) hebben gemeenten de verantwoordelijkheid om inwoners te beschermen en gezondheid te bevorderen. Dat doen we door collectieve preventie. We richten ons daarbij op het voorkomen van gezondheidsproblemen voor alle inwoners of specifieke doelgroepen. Denk daarbij aan zaken als infectiepreventie, voorlichting en jeugdgezondheidszorg. Veel van deze taken worden door GGD Brabant-Zuidoost uitgevoerd. De GGD ontvangt hiervoor middelen vanuit de gemeente.

Daarnaast zetten we ons in op preventieve gezondheidszorg vanuit het gedachtegoed van Positieve Gezondheid. Volgens deze benadering omvat gezondheid ook zaken als veerkracht, de mogelijkheid om deel te nemen aan de samenleving, hebben van werk en sociale contacten. We hebben vier ambities geformuleerd waarin dit gedachtegoed verweven zit.

1.2. We sluiten met de Nota gezondheid 2024 - 2026 aan bij zowel lokale trends en ontwikkelingen, als bij regionale en landelijke ontwikkelingen door het GALA en het Integraal Zorg Akkoord (IZA) te integreren in de nota.

Om zorg toegankelijk en betaalbaar te houden zijn in september 2022 landelijk afspraken gemaakt in de vorm van het Integraal Zorgakkoord (IZA). Het GALA komt voort uit het IZA. In het IZA en GALA zijn afspraken opgenomen ten aanzien van regionale samenwerking, een regionale preventie infrastructuur en de inrichting van effectieve ketenaanpakken over de domeinen heen. Deze opgave is geïntegreerd in de ambities en daaruit voortkomende doelen en acties in de Nota gezondheid 2024 - 2026. Een toelichting op de vier ambities:

Stevige sociale basis en gezondheid toegankelijk voor iedereen.

Het aanbod in de sociale basis is helder, toegankelijk en inclusief voor alle inwoners. Hier werken we aan door dorpsgerichte samenwerking met inwoners en belangrijke partijen zoals dorpsraden, welzijnsorganisaties en huisartsen. Daarnaast versterken we bestaande interventies en breiden we uit met nieuwe interventies, zoals Welzijn op recept.

Bevorderen van gezonde start, leefstijl en leefomgeving:

Elk kind en het bijbehorend netwerk kan veilig, gelukkig en gezond opgroeien in de gemeente Eersel. We werken samen aan gebruik van gezonde voeding, bevorderen beweging, een fijne leefomgeving en de-normaliseren middelengebruik.

Vergroten mentaal welbevinden:

In de gemeente Eersel voelen mensen zich psychisch gezond en verbonden met elkaar. Eenzaamheid en stress worden verminderd door samenwerking en passende interventies.

Bijdragen aan vitaal ouder worden:

In samenwerking met relevante partijen wordt de fysieke en mentale conditie van ouderen verbeterd door risico's op vallen te verminderen en meedoen te bevorderen.

Alternatieven

Niet van toepassing

Risico's

Geen risico's

Financieel

Hoofdstuk 6 van de nota geeft een weergave van de financiën. Hierin is het volgende opgenomen:

1. Brede SPUK

De Rijksoverheid heeft aan de hand van het plan van aanpak GALA middelen ter beschikking gesteld voor 2024 tot en met 2026: de Brede SPUK (Specifieke Uitkering). Deze middelen zijn bestemd voor specifieke programma's. In bijlage 2 van de nota is terug te vinden welke middelen voor welk programma bestemd zijn. De totaalbudgetten voor 2024, 2025 en 2026 zijn respectievelijk € 285.955, € 285.956 en € 226.695.

Vanaf 2027 is het nog onduidelijk of de Brede SPUK voortgezet zal worden. Om te zorgen voor duurzame inzet op de programma's kijken we in de komende jaren dan ook naar mogelijkheden om financiering goed te borgen. Een deel van de kosten zal gaan naar ontwikkeling van nieuwe programma's of het geven van een impuls aan lopende programma's. De verwachting is dat voor dit deel vanaf 2027 geen middelen meer hoeven worden ingezet.

2. Budget collectieve gezondheidsbevordering

Voor de uitvoering van werkzaamheden door de GGD Brabant-Zuidoost op het gebied van collectieve gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg wordt jaarlijks een budget begroot gebaseerd op het aantal inwoners en een bijdrage per kind. Jaarlijks ontvangt uw raad de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen op de begroting van de GGD, waarna de vertaling hiervan naar de eigen begroting wordt gemaakt. Deze werkzaamheden door GGD Brabant-Zuidoost dragen direct bij aan de realisatie van de ambities uit de Nota gezondheid 2024 -2026. Daarnaast is budget gereserveerd voor het onderhouden van een dekkend netwerk AED's en het bevorderen van burgerhulpverleners. De financiële middelen voor de werkzaamheden GGD en overige inzet op collectieve gezondheidsbevordering zijn toereikend.

Communicatie/Participatie

De Nota gezondheid 2024 - 2026 is voorgelegd aan de Adviesraad Sociaal Domein. Op 2 februari 2024 is de nota inhoudelijk besproken met de Adviesraad en is deze positief ontvangen. Vervolgens is deze formeel ter advisering voorgelegd aan de Adviesraad. Op 19 februari 2024 ontvingen we een positief advies en stemde de Adviesraad in met de inhoud van de nota met inachtneming van een aantal opmerkingen. Een belangrijke opmerking is om het gebruik van sociale media als risico op stress en verslaving voor jongeren steviger te benoemen. In het programma #Kempenbranie, Opgroeien in een Kansrijke Omgeving is het vergroten van sociale weerbaarheid van jongeren een belangrijk onderwerp. In de nota is dit expliciet opgenomen als actiepoint waarbij het gebruik van social media expliciet is vermeld.

Een andere belangrijke opmerking van de Adviesraad is om bijzondere aandacht te schenken aan de gezondheidsrisico's voor inwoners met een migratieachtergrond en expats in het bijzonder. In de nota is bij de ambitie voor het verstevigen van de sociale basis opgenomen dat gekeken wordt naar de uitdagingen per dorpskern. Hieraan is toegevoegd dat ook per wijk gekeken kan worden, omdat met name in de kern Eersel wijken zijn waarbij relatief meer inwoners met een migratieachtergrond wonen.

Planning

De nota loopt van 2024 tot en met 2026. Na 2026 is het namelijk onduidelijk of de Brede SPUK voortgezet wordt door de Rijksoverheid. Mogelijk heeft dit tot gevolg dat het gezondheidsbeleid aangepast moet worden aan de beschikbare financiële middelen vanaf 2027.

Monitoring van deze nota vindt plaats in de integrale beleidsoverleg van de gemeente Eersel en de Kempische beleidsoverleg met betrekking tot gezondheid. Deze overleggen zijn meerdere keren per jaar. Daarnaast monitort GGD Brabant-Zuidoost de data rondom lokale gezondheidsvraagstukken en gebruiken we deze monitors als input voor de uitvoering en bijsturing van het beleid. Jaarlijks organiseren we een bijeenkomst met een klankbordgroep om de ambities uit de Nota gezondheid 2024 - 2026 en bevindingen uit de lokale gezondheidsmonitors te bespreken. Deze klankbordgroep is ontstaan tijdens de vorming van het plan van aanpak voor het Gezond en Actief Leven Akkoord.

Bijlagen

1. Nota gezondheid 2024 – 2026 gemeente Eersel (23.22737)
2. Advies ASD Nota gezondheid 2024 – 2026 gemeente Eersel (24.03983)

Eersel, 12 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Eersel
secretaris

burgemeester

ing. H.M.L. Offermans

drs. W.A.C.M. Wouters

Raadsbesluit

R24.026

Onderwerp: Nota gezondheid 2024 – 2026 gemeente Eersel

De raad van de gemeente Eersel;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 12 maart 2024;

gehoord de beraadslaging in de commissievergadering van 4 april 2024;

b e s l u i t :

de Nota gezondheid 2024 - 2026 gemeente Eersel vast te stellen, waarbij de volgende vier ambities centraal staan:

- stevige sociale basis en gezondheid toegankelijk voor iedereen;
- bevorderen van gezonde start, leefstijl en leefomgeving;
- vergroten mentaal welbevinden;
- bijdragen aan vitaal ouder worden.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 16 april 2024

De raad van de gemeente Eersel
de griffier,

de voorzitter,

J.W.G. van Bree

drs. W.A.C.M. Wouters